

تاریخ ادیان

دکتر رحمت الله قاضیان

www.Ketab.ir

سرشناسه: قاضیان، رحمت‌الله، ۱۳۱۹
عنوان و نام پدیدآور: تاریخ ادیان / رحمت‌الله قاضیان
مشخصات نشر: قم: افروغ، ۱۳۹۸
مشخصات ظاهری: ۲۶۲ ص
شابک: 978-622-962919-2
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
موضوع: ادیان -- تاریخ
موضوع: Religions -- History
رده بندی کنگره: BL۸۰/۲
رده بندی دیویی: ۲۰۰/۹
شماره کتابشناسی ملی: ۶۰۸۹۹۲۱

انتشارات افروغ

دفتر انتشارات: پردیسان - بلوار بهشت-خیابان ملت-ساختمان کرانه ۴-واحد ۹
تلفن: ۰۹۱۲۷۵۳۴۶۸۳-۰۹۳۳۳۰۳۸۶۹۰

-
- ♦ عنوان: تاریخ ادیان
 - ♦ نویسنده: رحمت‌الله قاضیان
 - ♦ ناشر: افروغ
 - ♦ نوبت چاپ: اول ۹۸
 - ♦ تیراژ: ۳۰۰ جلد
 - ♦ شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۲۹۱۹-۲
 - ♦ قیمت: ۳۵۰۰۰ تومان
-

فهرست مطالب

پیش گفتار، ص ۴

بخش اول: دین و دین‌شناسی

دین و تقسیمات آن، ص ۷	دیدهای مختلف در مورد سعادت، ص ۷
توحید قبل از شرک، ص ۹	کامل‌تر شدن دین، ص ۹
وابسته بودن انسان، ص ۱۰	فطری بودن دین، ص ۱۱
چرا ادیان بزرگ از شرق‌اند؟ ص ۱۲	ویژگی‌های دین و مذهب، ص ۱۴
نکات مشترک ادیان بزرگ، ص ۱۵	تقسیمات ادیان، ص ۱۵

بخش دوم: مظاهر پرستش مردمان ابتدایی

توت‌پرستی، ص ۱۸	تابو، ص ۱۹
مانا، ص ۲۰	طلسم، ص ۲۱
فتیشیسم، ص ۲۱	آنیمیسم (روح پرستی)، ص ۲۱
مذهب شمعی، ص ۲۳	تعویذ، ص ۲۳
سعد و نحس، ص ۲۴	سحر و جادو، ص ۳۵
علوم خارق‌العاده، ص ۲۷	احکام نجومی، ص ۲۷
کهان، ص ۲۹	بت و بت‌پرستی، ص ۲۹
خورشیدپرستی، ص ۳۰	پرستش در دوران حجر، ص ۳۸

بخش سوم - ادیان باستانی خاموش، ص ۴۰

ادیان آریاییان قدیم اروپایی، ص ۴۱	توتون‌ها و دین آنها، ص ۴۱
سلت‌ها و دین آنها، ص ۴۲	اسلاوها و دین آنها، ص ۴۳
سکاها، ص ۴۴	دین در عیلام، ص ۴۶
کاسی‌ها و دین آنها، ص ۴۷	دین در بین‌النهرین، ص ۴۸
دین در مصر، ص ۵۵	آیین فینیقیان، ص ۶۶
آیین حتیان و فریگیان، ص ۶۸	دین در کرت، ص ۶۹

دین در یونان، ص ۷۱

دین در روم، ص ۷۹

ادیان عرب جاهلی، ص ۸۴

دین در بین مردم ابتدایی کنونی، ص ۹۶

دین در بین بومیان هند، ص ۹۷

دین در بین (دیری)های استرالیا، ص ۹۷

دین در بین بومیان آمریکا، ص ۱۰۰

ادیان بومی آفریقا، ص ۱۰۲

ادیان بومیهای آفریقا، ص ۱۰۲

دین در بین بومیان باوندا، ص ۱۰۵

بخش پنجم: ادیان پیشرفته غیر آسمانی، ۱۰۷

ادیان چینی، ص ۱۰۸

دین یا فلسفه تائویی، ص ۱۱۲

آیین کفوسیوسی، ص ۱۱۷

دین در ژاپن، ص ۱۲۵

آیین شین توئی، ص ۱۲۷

دین در هند، ص ۱۳۱

دین بومیان هند (دراویدیها)، ص ۱۳۲

آریاییان هندو و دین آنها، ص ۱۳۴

هندویزم یا دین برهمنی، ص ۱۳۵

مکتب فلسفی بودا، ص ۱۴۴

دین جاین، ص ۱۵۰

فلسفه جوکی، ص ۱۵۴

دین کبیر، ص ۱۵۶

آیین سیک، ص ۱۵۷

آیین اکبرشاهی، ص ۱۵۹

ادیان ایرانی، ص ۱۶۰

آیین مغان، ص ۱۶۰

آریاییان، نژاد و دین آنها، ص ۱۶۳

مهرپرستی، ص ۱۶۶

دین زردشتی، ص ۱۷۰

زروانپرستی، ص ۱۸۷

آیین مانی، ص ۱۸۹

آیین مزدک، ص ۱۹۵

بخش ششم: ادیان آسمانی و آسمانی

یهودیت، ص ۲۰۳

دین حنیف ابراهیم علیه السلام، ص ۲۰۰

آیین صابئی، ص ۲۴۰

آیین مسیحیت، ص ۲۱۸

اسلام، ص ۲۴۳

کثرت گرایی (پلورالیسم)، ص ۲۵۹

کتابنامه، ص ۲۶۱

دیساج

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّهِ الْعَالَمِينَ، وَ صَلَّيَ اللَّهُ عَلَيَّ جَمِيعِ أَنْبِيَاءِ اللَّهِ وَ رَسَلِهِ، سَيِّمًا أَشْرَقَهُمْ وَ خَاتَمَهُمُ مُحَمَّدٌ وَ آلُهُ الطَّاهِرِينَ، الَّذِينَ أَخَذَهُمْ مِنْهُمْ الرِّجْسُ وَ طَهَّرَهُمْ تَطْهِيرًا، لَا سَيِّمًا بِقَبْلِ اللَّهِ الْأَعْظَمِ، وَ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَيَّ أَعْدَائِهِمْ، وَالسَّلَامُ عَلَيْنَا وَ عَلَيَّ عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ.

سپاس و ستایش خدایی را که هستی بخش آفریدگان و پروردگار عالمیان است و سلام و درود بر تمامی انبیا و رسولان الهی که از طرف خدا برای هدایت انسان‌ها فرستاده شده‌اند، تا با ارائه‌ی برنامه‌ی کامل زندگی بدانان، آن‌ها را به سعادت دنیا و آخرت رهنمون شوند؛ خصوصاً بر اشرف و خاتم آنان محمد مصطفیٰ^۱ و جانشینان معصومش از عترت و خاندانش. غرض از مطالعه تاریخ، بررسی افکار و اعمال مردمان گذشته برای عبرت گرفتن از آن‌هاست؛ ولی بی‌تردید عالی‌ترین افکار و اعمال انسانی در هر زمانی، افکار و اعمال دینی او بوده است؛ زیرا انسان با عبادت و دینداری، خود را بالا کشیده و در حد فرشتگان و بالاتر از آنان قرار می‌دهد. از طرفی انسان هم عالی‌ترین هنرها و ابتکارات خود را همواره در ساختن معابد دینی به کار برده است و هم این‌که همواره بیشترین اتفاق‌هایش را به صورت نذر و نیاز و قربانی و صدقه به هموعان خود ارائه نموده است.

تاریخ دیرینه‌شناسی نشان می‌دهد، که انسان از زمانی که خود را می‌شناخته، همواره با فوق طبیعت رابطه‌ی خاص داشته و معتقد بوده است از موجودات و نیروهای فوق طبیعت می‌تواند کمک‌هایی دریافت کند؛ از این رو، همواره به دین و مذهبی اعتقاد داشته و نیروهای فوق طبیعت را پرستش می‌کرده است. بسیاری از عادات و رسوم فرهنگی و اجتماعی اقوام و ملت‌های مختلف در این زمان هم از گرایش‌های ماوراءطبیعی آنان سرچشمه می‌گیرند.

از آنجا که غریزه‌ی خداشناسی و دینداری همچون بسیاری از مواهب خدادادی دیگر فطری بشر است، همواره ادیانی - چه آسمانی و چه بشری - در بین انسان‌ها و اقوام و ملل

مختلف وجود داشته است، که بعضی از آنان از بین رفته‌اند و بعضی تا کنون باقی مانده‌اند. مطالعه‌ی تاریخ ادیان نیز نشان می‌دهد که انسان در تمامی ادوار حیاتش مذهبی بوده است. از طرف دیگر، از آنجا که اندیشه‌ی دینی، نخستین و مهم‌ترین اندیشه‌ای است، که برای انسان پیدا شده؛ آن‌گاه به تدریج گسترش یافته، تا به مرحله‌ی رشد و تکامل رسیده است، تا جایی که بشر لیاقت پیدا نمود، خداوند ادیان پیش‌رفته‌تری - مخصوصاً اسلام را - بر وی فرستد؛ از این رو، مطالعه‌ی تاریخ ادیان، در واقع مطالعه‌ی سیر تفکر و اندیشه‌ی انسانی است که به صورت «مذهب» تبلور یافته است.

ادیان دو نوع‌اند: ادیان بشری که خود انسان‌ها بنا به سائقه‌ی فطرت مذهبیشان بدان رسیده‌اند و ادیان آسمانی که از طرف ذات اقدس الهی، بنا بر رحمانیت و رحیمیت و لطف و مهربانیش، برای هدایت انسان‌ها فرستاده است.

در علم کلام هر متکلمی سعی می‌کند، که جنبه‌های مثبت دین و مذهب خودش را برجسته و بزرگ نشان دهد؛ و برعکس، نکات ضعف ادیان و مذاهب دیگر را برجسته و مهم نشان دهد؛ ولی در تاریخ ادیان محقق می‌کوشد با بی‌طرفی کامل، همه‌ی ادیان و مذاهب و نقاط برجسته و ضعیف هر یک از ادیان و مذاهب را مورد بررسی قرار دهد، و آن‌ها را در معرض قضاوت و دید دیگران قرار دهد، تا خود مردم در باره‌ی آن‌ها قضاوت نموده و حتی دین و مذهب دل‌خواه خود را از میان آن‌ها برگزینند.

دکتر رحمت الله قاضیان